

Бахтіярова Х. Ш., професор Національного транспортного університету, Голубєва М. О., доцент НаУКМА

ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ У ЗВО

ВСТУП. Глобалізація, поглиблення інтенсивності науково-технічного прогресу, загальна інформатизація усіх суспільних процесів вимагає докорінних змін у професійній підготовці майбутніх фахівців. Виклики сьогодення створюють умови модернізації усього навчально-виховного процесу у ЗВО. Така модернізація навчального процесу припускає перехід на іншу стратегію. «Серед кардинальних проблем переходу на вказану стратегію є проблема проектування такого навчального процесу, який повинен гарантувати досягнення поставлених цілей» [1, с. 18].

Виклад основного матеріалу. У перекладі з латини «проект» означає буквально «закинутий вперед» або «той, що виступає вперед». Раніш цей термін стосувався лише технічних об'єктів. Однак зараз зміст цього поняття набув ширшого значення у психолого-педагогічному аспекті як метод проєктів.

У дидактиці становлення та розвиток методу проєктів відбувалися протягом ХХ століття. На початку ХХ ст. низку робіт було присвячено цьому питанню (Д. Дьюї, У. Кілпатрик, Е. Паркхерст, С. Френе, В. П. Вахтерев, Н. Ф. Федоров, С. Т. Шацький та інші). Пізніше М. Нолл, Ю. Ольхерс, В. Стернберг, К. ДюЧарм та інші присвятили власні наукові дослідження методу проєктів. Наразі різноманітні аспекти застосування цієї дидактичної технології висвітлено в наукових розвідках І. Албегової, Р. Гуревича, Ю. Жиляєвої, М. Кадемії, Д. Левітаса, П. Лузана, О. Ловкої, А. Новікової, І. Петухової, Є. Полата, Г. Романової, О. Федорова, Г. Шамотонової та інших.

За встановленою вітчизняним проф. В. А. Козаковим «структурою навчальної діяльності можна розкрити структуру проєктувальної діяльності як взаємодію елементів

організації (суб'єкт, процес, предмет, умови, продукт) та соціально-психологічних елементів (мета, мотив, засоби, результат)» [1, с. 18-19]. Метод проєктів орієнтує всіх учасників навчально-виховний процес на створення освітніх продуктів діяльності та на отримання освітніх результатів (психологічних новоутворень). Студентство виконує навчальний проєкт інколи з «подачі» викладача/викладачки, іноді за власною ініціативою. Ця діяльність може бути як індивідуальна так і групова (командна). Навчальні проєкти можуть класифікувати на підставі різних ознак:

- 1) провідна діяльність проєкту (дослідна, пошукова, творча, прикладна, інформаційна, творча та т. і.);
- 2) предметно-змістова (монопроєкт, міжпредметний проєкт);
- 3) характер координації проєкту (безпосередній, опосередкований);
- 4) характер контактів (серед учасників однієї академічної групи, між групами, в одному навчальному закладі та т. і.);
- 5) кількість учасників проєкту (індивідуальні, парні, групові);
- 6) тривалість виконання проєкту (короткострокові, середньострокові, довгострокові) та т. і. [3, с. 51-52]. Так як дидактичний проєкт — це процес, то у цьому плані він проходить певні етапи: пошук рішення, вибір оптимального рішення, реалізація цього рішення. Німецькі вчені сформулювали по-іншому етапи: орієнтування, розроблення, реалізація, оцінювання [2, с. 11].

ВИСНОВКИ: на нашу думку, метод проєктів (проєктна технологія навчання) — це сучасна педагогічна технологія, суттєвими ознаками якої є формування теоретичної моделі (здуму), складання відповідно їй комплексу цілей навчання, створення алгоритму (послідовного плану правильних дій, який веде до бажаного результату), реалізація здуму на практиці, перевірка отриманих продуктів чи результатів на відповідність до параметрів теоретичної моделі.

Список використаних джерел

1. Бахтіярова Х. Ш. Дидактичне проектування як складова професійної діяльності викладача вищої школи // Матер. наук.-практ. семінару «Дидактичні засади організації навчального процесу в професійних навчальних закладах України». 27 лист. 2015 р. – Київ : Нац. трансп. ун-т, Ін-т профес.-техн. освіти НАПН України. – К. : НТУ, 2015. – 86 с.
2. Романова Г. М. Технологія проектного навчання у професійній підготовці кваліфікованих робітників...// Там само. – К. : НТУ, 2015. – 86 с.
3. Романенко Ю. А. Методические рекомендации по курсу «Новые технологии обучения» : учебн.-метод. Пособ. Для студентов пед. специальностей и преподавателей. – Донецк : ДонНУ, 2009. – 76 с.